

Bliver du også overvåget af forsikringsselskabet?

Af advokat Annette Bendixen (ab@advocare.dk) og advokatfuldmægtig Sara Maria Grau (smg@advocare.dk)

Som advokater med mange års erfaring i varetagelse af sager for personer, der er kommet til skade, har vi de seneste år oplevet en ubehagelig udvikling i forsikringsselskabernes metoder i forbindelse med behandlingen af sager om personskade. For at gøre opmærksom på udviklingen, har vi fundet det relevant at beskrive problemet.

Forsikringsselskabernes metoder i jagten på at komme forsikringssvindler til livs, har i den seneste årrække udviklet sig i en retning, som hidtil har været ukendt herhjemme. Det betyder, at flere og flere tilskadekomne i al hemmelighed bliver overvåget, og at forsikringsselskabernes metoder er blevet mere og mere vidtgående. Så vidtgående, at flere ansatte fra Topdanmark i 2012 blev dømt for ulovlig overvågning.

I den konkrete sag, filmede Topdanmark i al hemmelighed en tilskadekomne kvinde på hendes stutteri under påskud af at være interesseret i hestene. Retten slog fast, at det var ulovligt at filme på privat grund uden tilladelse, men desværre kan dommen ikke tolkes sådan, at overvågning i sig selv er ulovligt.

Selvom retten har slået fast, at overvågning i nogle tilfælde er ulovligt, oplever vi desværre, at

forsikringsselskaberne får lov til at benytte ulovlige optagelser i forbindelse med erstatningssager.

Vi ser, at forsikringsselskabernes overvågning spænder vidt, lige fra overvågning på sociale medier og internettet til fysiske observationer og videooptagelser af den tilskadekomnes gøren og laden.

Overvågningen følger samfundsudviklingen i den forstand, at forsikringsselskaberne er til stede der, hvor den skadelidte kan observeres, både fysisk og digitalt. Det betyder, at vi i større og større grad oplever, at forsikringsselskaberne observerer tilskadekomne på internettet.

Særligt de sociale medier har i øjeblikket forsikringsselskabernes store interesse, fordi de med meget få og enkle midler kan få mange informationer om den tilskadekomnes aktiviteter. Dette gælder særligt de billeder, der lægges ud på fx Instagram, Facebook og Twitter. Billederne kan eksempelvis vise den tilskadekomne i situationer, som ikke umiddelbart er forenelige med de helbredsmæssige begrænsninger, den tilskadekomne har.

Vi oplever, at et enkelt billede kan være grundlaget for, at forsikringsselskabet helt afviser at betale erstatning, eller at et enkelt billede giver forsikringsselskabet anledning til at iværksætte mere vidtgående overvågning, fx i form af videoovervågning.

Det er ikke kun de sociale medier, der interesserer forsikringsselskaberne, men internettet i det hele taget. En

hyppigt anvendt metode er blot at 'google' den tilskadekomnes navn. Her dukker der ofte informationer op, som de færreste er opmærksomme på optræder på internettet – herunder informationer, som man ikke nødvendigvis selv har gjort tilgængelige. Det kan fx være venner, familie, foreninger mv. som – uden man er klar over det - har lagt billeder eller oplysninger ud på diverse hjemmesider.

Et særligt problem vi møder, er oplysninger og billeder, der ligger på forskellige private klubber og foreningers hjemmesider. Mange af disse klubber og foreninger afholder jævnligt arrangementer og konkurrencer, og der lægges i den forbindelse ofte billeder og resultatlister på deres hjemmeside efterfølgende.

Vi hører ofte om tilskadekomne, der forud for tilskadekomsten har været aktive i en forening, som er uforenelig med de helbredsmæssige begrænsninger, den tilskadekomne senere pådrager sig. På trods af det uforenelige mellem aktiviteten i foreningen og de helbredsmæssige begrænsninger, vælger den tilskadekomne ofte fortsat at være medlem af foreningen, idet en stor del af den tilskadekomnes sociale netværk og omgangskreds ofte findes i foreningen. Man er således fortsat medlem uden at være aktiv. Eksempler herpå kan være medlemskab af en svæveflyveklub, en forening for jagt og fiskeri, diverse sportsforeninger mv.

Medlemsskabet i sig selv kan skabe problemer i forhold til forsikringsselskabet, også selvom man ikke deltager aktivt i foreningen

længere, eller kun deltager i meget begrænset omfang i foreningens aktiviteter.

Vi oplever, at der særligt i relation til træning i træningscentre kan opstå problemer. På den ene side er det velkendt, at piskesmældsramte anbefales at træne med henblik på at styrke nakke- og rygmuskulaturen, men på den anden side, tiltrækker den tilskadekomnes træning i træningscentre forsikringsselskabernes opmærksomhed.

Forsikringsselskaberne vil nemlig ofte anse fysisk træning for uforeneligt med gener efter piskesmæld, og vi ser, at enkelte forsikringsselskaber har meget fokus på netop dette spørgsmål. Vi har også set eksempler på direkte overvågning af en tilskadekomnen i træningscentret.

Flere forsikringsselskaber har ansatte, som har til opgave at følge og overvåge en tilskadekomnen i en given periode. Disse ansatte kaldes observatører.

Observatørerne følger typisk den tilskadekomne i en periode af kortere eller længere varighed og udarbejder på baggrund heraf en rapport om den skadelidtes aktiviteter og færden. Det kan fx være i forbindelse med bilkørsel, indkøb, aflevering og afhentning af børn i institutioner og andre dagligdags gøremål. Det, der her bliver lagt vægt på, er fx, om man er i stand til at dreje hovedet når man bakker, om man kan lukke bilens bagsmæk, om man kan løfte sine børn, bære indkøbsposer mv., og om dette er foreneligt med de helbredsmæssige gener og

begrænsninger, der er anført af den tilskadekomne.

Vi har også oplevet observationer fra offentlige veje og stier, hvorfra det har været muligt at observere tilskadekomne gennem vinduer og i haver.

Observationerne suppleres ofte af videoovervågning, hvilket er den mest vidtgående form for overvågning. Videoovervågning indebærer, at observatøren i forbindelse med sin overvågning foretager videooptagelser af, hvad den tilskadekomne foretager sig.

Som tidligere omtalt i forbindelse med dommen om Topdanmarks ulovlige videooptagelser, er videooptagelser kun tilladt på offentlige steder.

Når vi bliver mødt med oplysninger fra forsikringsselskabet om en klients deltagelse i aktiviteter, fx på sociale medier, i klubber, foreninger og træningscentre mv., er forklaringen fra vores klienter imidlertid ofte, at der er tale om øjebliksbilleder, gamle billeder, enkeltstående episoder og lignende.

Problemet er, at hverken forsikringsselskaberne eller deres observatører efterfølgende ser, hvilke konsekvenser en given aktivitet har for den tilskadekomne i form af flere smerter, yderligere behov for smertestillende medicin, sengeliggende dage osv.

For os at se, er der yderligere problemer med forsikringsselskabernes metoder i forsøget på at komme svindel til livs. Først og fremmest er det utroligt ubehageligt og indgribende at blive overvåget.

Nogle opdager, at de bliver overvåget, mens andre først finder ud af det, når de bliver konfronteret med observationerne, videooptagelserne, resultatet af søgningen på de sociale medier eller internettet. For de fleste skadelidte gælder det dog, at det medfører en ekstra psykisk belastning oveni den i forvejen svære situation, de står i.

Yderligere er det vores opfattelse, at det er yderst problematisk, at de tilskadekomne ikke kan få lov til at udnytte den smule livskvalitet, de har tilbage uden at blive mistænkeliggjort. Selv med et piskesmæld er det nødvendigt en gang imellem at føle, at man kan blot en smule af det, man tidligere har kunnet.

Med denne artikel har vi ønsket at gøre opmærksom på de metoder forsikringsselskaberne til tider bruger og dermed, hvad man som tilskadekomne kan blive udsat for.

Det er vores opfattelse, at overvågning af observatører og videooptagelser sker i relativt få sager, mens overvågning på internettet og via de sociale medier hyppigt finder sted.